

Забезпечення безпеки праці людини на виробництві є однією з актуальних проблем, які характерні для громадського життя України в сучасний період. Травми і нещасні випадки на виробництві означають фізичні страждання і часто смерть людей, а також тягнуть за собою величезні економічні втрати. Сучасні умови організації праці вимагають іншого підходу до вирішення проблем щодо соціальних та економічних гарантій охорони праці. Вивчаючи цей курс, студенти не тільки вивчать основні законодавчі документи з охорони праці та проблеми демографії в Україні, а також навчаться визначати продуктивності праці, проводити оцінку затрат на охорону праці, визначати ефективність заходів і засобів профілактики виробничого травматизму і професійних захворювань, розробляти порядок фінансування на охорону праці, оцінку соціальної та соціально-економічної ефективності охорони праці.

Чому ви маєте обрати цей курс?

Якщо Вас цікавлять проблеми безпеки людини у різних сферах її діяльності, розроблення та впровадження сучасних інженерних рішень в галузі захисту людини від впливу небезпечних та шкідливих факторів, якщо Ви бажаєте відповідати сучасним європейським вимогам, які висувуються до фахівців, отримати у майбутньому цікаву та високооплачувану роботу в Україні та за кордоном, тоді Вам потрібен саме цей курс!

Від здобувачів очікується: базове розуміння фізики, математики, безпеки життєдіяльності та основ охорони праці, базове знання основ екології, а також обізнаність в питаннях аналізу технічних рішень.

Теми курсу присвячені з соціальної сторони на:

- охорону життя та здоров'я працівника; збереження працездатності та трудового довголіття; гуманізацію праці, а також з економічної сторони;
- скорочення втрат робочого часу та економії фонду соціального страхування, оскільки за належної охорони праці трапляється менше виробничих травм, професійних захворювань тощо;
- зростання продуктивності праці працівників, а разом з цим і зростання виробництва та розвиток економіки країни.

Команда викладачів будуть готові надати будь-яку допомогу з найбільш складних аспектів курсу за електронною поштою або особисто – у робочий час.

Огляд курсу

Курс вивчається на протязі двох семестрів і дає студентам глибоке розуміння у формуванні системи теоретичних та прикладних знань з соціально-економічних питань поліпшення умов праці, підвищення її безпеки, зниження виробничого травматизму і захворюваності, й забезпечує надійну основу для швидкої адаптації на першому робочому місці при працевлаштуванні на виробництві в Україні або в країнах близького та далекого зарубіжжя.

Курс складається з однієї лекції та одного практичного заняття на тиждень. Він супроводжується текстовим матеріалом, презентаціями та груповими завданнями. Студенти матимуть можливість застосовувати отримані знання

та вирішувати практичні завдання протягом обговорень в аудиторії та під час виконання розрахункових завдань.

Практичні заняття курсу також передбачають розробку інженерних рішень щодо захисту людини від дії небезпечних та шкідливих факторів на виробництві, використовуючи діючу в Україні нормативну базу. Виконання завдань супроводжується зануренням у суміжні дисципліни, що доповнюють теми та формує у студента інформаційну та комунікативну компетентності.

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету у розділі «Дистанційне навчання» (<https://do.kart.edu.ua/course/view.php?id=13320>) поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати під час підготовки для обговорення в аудиторії. Необхідна підготовка повинна бути завершена до початку наступного практичного заняття. Під час обговорення ми запропонуємо вам критично поміркувати та проаналізувати відомі технічні рішення щодо соціально-економічних основ охорони праці, які використовуються в Україні. Ви повинні бути готовими до дискусій та мозкових штурмів – ми хочемо знати, Вашу думку з наведених нижче питань!

Ось деякі з них:

1. Якість трудового життя як результат і показник стану соціально-трудова відносин;
2. Колективний договір та його місце у системі соціально-трудова відносин;
3. Механізми державного регулювання ринку Праці;
4. Сутність соціально-трудова відносин. Загальна характеристика їх системи;
5. Методики визначення показників щодо забезпечення заходів профілактики та попередження виробничого травматизму та професійних захворювань;
6. Роль охорони праці у збереженні трудових ресурсів;
7. Система заходів громадського і державного регулювання соціально-трудова відносин.

Теми курсу

Список тем лекцій та практичних занять наведений нижче.

Пильнуйте за змінами у розкладі: <http://rasp.kart.edu.ua/>

Лекційні заняття

Тема 1 Сутність, принципи і роль страхування. Поняття, принципи й види загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Тема 2 Страхування від нещасного випадку та його завдання. Суб'єкти та об'єкти страхування від нещасного випадку.

Тема 3 Страхові фонди. Структура фонду соціального страхування від нещасних випадків та професійних захворювань на виробництві.

Тема 4 Обов'язки фонду соціального страхування від нещасних випадків.

Тема 5 Страховий ризик і страховий випадок. Добровільне страхування від нещасного випадку.

Тема 6 Порядок роботи страхових експертів фонду.

Тема 7 Нагляд у сфері страхування від нещасного випадку.

Тема 8 Розміри страхових тарифів. Відшкодування шкоди, заподіяної застрахованому у разі ушкодження його здоров'я.

Тема 9 Порядок розгляду справ про страхові виплати. Порядок і строки проведення страхових виплат.

Тема 10 Права та обов'язки застрахованого та роботодавця як страхувальника.

Тема 11 Фінансування страхування від нещасного випадку.

Тема 12 Відповідальність фонду соціального страхування від нещасних випадків, страхувальників, застрахованих, а також осіб, які надають соціальні послуги, за невиконання своїх обов'язків. Вирішення спорів.

Практичні заняття

П.1 Поняття, принципи й види загальнообов'язкового державного соціального страхування.

П.2 Страхування від нещасного випадку та його завдання. Суб'єкти та об'єкти страхування від нещасного випадку.

П.3 Структура фонду соціального страхування від нещасних випадків та професійних захворювань на виробництві.

П.4 Інтегральна оцінка ризику галузі виробництва та підприємств

П.5 Страховий ризик і страховий випадок.

П.6 Порядок роботи страхових експертів фонду.

П.7 Нагляд у сфері страхування від нещасного випадку.

П.8 Відшкодування шкоди, заподіяної застрахованому у разі ушкодження його здоров'я.

П.9 Порядок розгляду справ про страхові виплати. Порядок і строки проведення страхових виплат.

П.10 Права та обов'язки застрахованого та роботодавця як страхувальника.

П.11 Фінансування страхування від нещасного випадку.

П.12 Відповідальність фонду соціального страхування від нещасних випадків, страхувальників, застрахованих, а також осіб, які надають соціальні послуги, за невиконання своїх обов'язків.

Правила оцінювання

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне	90-100	A

	виконання лише з незначною кількістю помилок		
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Індивідуальні завдання.

В якості індивідуальних завдань передбачено виконання студентами розрахункової роботи за індивідуальними завданнями, що охоплює такі теми.

1. Страховий ризик і страховий випадок. 45%
2. Відшкодування шкоди, заподіяної застрахованому у разі ушкодження його здоров'я. 45%
3. Фінансування страхування від нещасного випадку. 10%

Ступінь залученості:

Мета участі в курсі – залучити вас до дискусії, розширити можливості навчання для себе та своїх однолітків та дати вам ще один спосіб перевірити свої погляди на питання безпечного існування людини в різних сферах діяльності. Участь буде оцінюватися на основі кількості та вірності ваших відповідей. Питання, хоча й заохочуються, однак не оцінюються в цьому блоці. Ми намагаємося надати всім студентам рівні та справедливі можливості для підвищення власною залученості.

Максимальна сума становить 21 бал.

Практичні заняття:

За відвідування кожного практичного заняття нараховується 1 бал (до 14 балів), ступенем залученості (до 21 балів) та стислою презентацією виконаного розрахункового завдання (до 25 балів).

Ступінь залученості визначається участю у дискусіях.

Максимальна сума становить 60 балів.

Екзамен:

Студент отримує залік за результатами модульного 1-го та 2-го контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів тестування). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає заліковий бал. Якщо студент не погоджується із запропонованими балами він може підвищити їх на заліку, відповівши на питання викладача.

Команда викладачів:

Буц Юрій Васильович (<https://kart.edu.ua/staff/buc-jurij-vasilovich>) – Завідувач кафедри охорони праці та навколишнього середовища. Дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата географічних наук захистив за спеціальністю 11.00.11 – Конструктивна географія та раціональне використання природних ресурсів. 2001 р.

Дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора технічних наук захистив за спеціальністю 21.06.01 – Екологічна безпека (технічні науки), 2020 р.

Коло наукових інтересів – екологічна безпека, визначення та управління професійними ризиками, удосконалення системи державного соціального страхування від нещасних випадків та професійних захворювань.

Кодекс академічної доброчесності

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням: <http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <https://do.kart.edu.ua/course/view.php?id=13320>